Zpravodaj

SENIOR CENTRUM SKUTEČ

„Nezáleží na tom, na co se díváš.
Záleží na tom, co vidíš.“

Henry David Thoreau

IX. ročník www.scskutec.cz Jaro 2021

Obsah

Co nás čeká? 2
Z našich aktivit 3
Prezidenti Československé a České republiky 5
Jaro 8
Z vnitřních pravidel SeniorCentra Skuteč 9
Ubytování 9
Vstup do pokoje klientů 10
Soužití klientů 11
Osobnosti Pardubického kraje 12
Cvičení paměti 14

Co nás čeká?

Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace a nebezpečí onemocnění Covid-19 jsme nuceni pozastavit výlety po okolí, nákupní výlety i canisterapii.

O aktuálních opatřeních a případných aktivitách vás budeme průběžně informovat.

Pokud máte zájem o zajištění nákupu, sepište si prosím na lístek se jménem nákupní seznam a doneste jej v úterý (budova PE) nebo ve středu (budova DD) do kanceláře sociální pracovnice.

Z našich aktivit

Klub šikovných rukou

Kinokavárna

procházky prozatím v našem areálu

cvičení na židlích

Prezidenti Československé a České republiky

Klement Gottwald

(23. listopadu, Heroltice – 14. března 1953, Praha)

Klement Gottwald se narodil v Herolticích u Vyškova jako nemanželský syn chudé zemědělské dělnice Marie Gottwaldové. Před první světovou válkou se vyučil ve Vídni truhlářem, zároveň se účastnil činnosti mezi sociálně demokratickou mládeží.

Byl ženatý s Martou Gottwaldovou. Ta, stejně jako on, měla nemanželský původ. Narodila se Rosálii Holubové, vdově po Augustínu Žitníkovi, čeledínu v Kopřivnici. I když jeho žena při něm stála a byla jeho věrnou společnicí, nikdy nevstoupila do KSČ. Dceru Martu (1920–1998) měli za svobodna, sezdáni byli až 21. března 1928. Jejich dcera byla manželkou Alexeje Čepičky.

V letech 1915–1918 byl vojákem rakousko-uherské armády, ze které v létě roku 1918 dezertoval. Po vzniku samostatného Československa sloužil dva roky v Československé armádě. V letech 1920–1921 pracoval v Rousínově jako stolařský dělník.

Do roku 1926 byl funkcionářem komunistické strany na Slovensku a redaktorem komunistického tisku. V letech 1926–1929 pracoval v pražském sekretariátu KSČ a podařilo se mu zformovat promoskevskou opozici proti jejímu tehdejšímu vedení.

V únoru roku 1929, na jednání V. sjezdu KSČ, se společně s Guttmannem, Švermou, Slánským, Kopeckým a Reimanem dostali do vedení strany. Téhož roku se stal poslancem Národního shromáždění.

Po zákazu KSČ emigroval do Sovětského svazu (v listopadu roku 1938), kde pak až do roku 1941 zastával politiku odpovídající sovětsko-německému paktu ze srpna roku 1939.

V prosinci roku 1943 se dohodl s představitelem londýnské emigrace prezidentem dr. Edvardem Benešem na sjednocení

domácího a zahraničního protinacistického odboje. Po skončení války se mu pak podařilo zajistit komunistům zásadní vliv na poválečné uspořádání Československa.
10. května roku 1945 se vrátil do Prahy jako místopředseda československé vlády a předseda Národní fronty. Od stejného roku až do své smrti byl zároveň předsedou KSČ. Po vítězství KSČ v prvních poválečných volbách roku 1946 byl pověřen sestavením vlády.
V únoru 1948, kdy nastala vládní krize kolem usnesení o bezpečnosti z 13. února 1948, došlo k sérii událostí, které vedly k úplnému převzetí moci ve státě. Tyto události byly završeny 25. února, kdy prezident přijal (v rozporu s ústavou) demisi nekomunistických ministrů a doplnil vládu kandidáty navrženými komunisty. Následně byla 11. března 1948 potvrzena nová komunistická vláda, 9. května přijata nová komunistická ústava vyhlašující lidově demokratickou republiku, kterou prezident Edvard Beneš odmítl podepsat. 30. května proběhly volby s vynucenou účastí a s možností volit jen z jednotného seznamu kandidátů komunisty ovládané Národní fronty.
14. června roku 1948 byl po abdikaci prezidenta Edvarda Beneše, který odmítl podepsat komunistickou Ústavu, 9. května zvolen československým prezidentem. V zemi pak začali rozhodovat a fakticky vládnout sovětští poradci.
Za jeho vlády došlo na počátku padesátých let k mnoha politickým vykonstruovaným procesům, byl rozpoután politický teror: bylo vyneseno přes 230 rozsudků smrti, přes sto tisíc občanů bylo odsouzeno k doživotí či mnohaletým vězením. Kárnými vojenskými jednotkami PTP prošly desítky tisíc „protistátních živlů“. Nakonec poslal na šibenici i jedenáct ze svých nejbližších předních komunistických funkcionářů v čele s Rudolfem Slánským. I přes řadu intervencí v její prospěch neudělil milost Miladě Horákové a potvrdil rozsudek smrti.

11. března 1953 se první dělnický prezident vrátil leteckým speciálem ze Stalinova pohřbu. Po přistání si postěžoval předsedovi vlády Antonínu Zápotockému, že mu není příliš dobře. Myslel si, že má jen chřipku, ale skutečnost byla vážnější. Ačkoliv to bylo přísně tajeno, byl závislý na alkoholu a trpěl syfilidou. Tyto problémy byly zřejmě příčinou výdutě srdeční aorty, na jejíž následky 14. března 1953 zemřel.

Jeho tělo bylo uloženo v mauzoleu původně předpokládaném pro prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka v Národním památníku na pražském vrchu Vítkově. Tělo bylo v letech 1953 až 1962 vystavováno návštěvníkům podobně jako Leninovo. Navzdory široce rozšířenému mýtu o špatně provedené balzamaci bylo tělo v okamžiku odstranění z památníku v perfektním stavu, což plyne z odtajněné zprávy o doplňující balzamaci provedené v roce 1961.

Tělo bylo vyňato z památníku a zpopelněno v roce 1962 na základě politického rozhodnutí souvisejícího s nákladností provozu mauzolea a kritikou kultu osobnosti v ČSSR.

Urna s popelem byla uložena v kamenném sarkofágu opět v Národním památníku. Po sametové revoluci byla přemístěna spolu s urnami dalších významných členů KSČ do společného hrobu na Olšanských hřbitovech.

Zdroj: Klement Gottwald. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Klement_Gottwald

Jaro

Skončila zima,
přišlo jaro.
Pupeny stromů se obracejí ke slunci,
aby rozkvetly svojí nádherou.
Přišel květen,
plný her a lásky
bez jediné vrásky.

Jiří Hanzl
klient SeniorCentra Skuteč

Jarní tvoření v Klubu šikovných rukou a Domácí dílně.

Z vnitřních pravidel SeniorCentra Skuteč

PROSTŘEDÍ A PODMÍNKY část I

Ubytování

Ubytování je poskytováno ve dvou bezbariérových budovách, a to ve středisku DD a ve středisku PE. Budovy jsou situovány v klidné části města Skutče, nedaleko hlavní komunikace, supermarketu a autobusové zastávky. Celková kapacita služby Domov pro seniory je 115 lůžek, kapacita služby Domov pro osoby se zdravotním postižením je 30 lůžek. Vlastníkem obou budov je zřizovatel SeniorCentra Skuteč, kterým je Město Skuteč.

Ve středisku DD jsou jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje. Pro Domov pro seniory je vyhrazeno 47 lůžek, pro Domov pro osoby se zdravotním postižením je vyhrazeno 30 lůžek. Pokoje jsou koncipovány jako bytové buňky, každá buňka je tvořena dvěma pokoji, je obsazena 2–3 obyvateli a je vybavena sociálním zařízením. Ke všem pokojům ve středisku DD náleží balkon.

Ve středisku PE je 18 lůžek na jednolůžkových pokojích, 40 lůžek na dvoulůžkových pokojích a 10 lůžek na apartmánových pokojích (dva jednolůžkové pokoje vedle sebe, přičemž jeden z nich je průchozí do druhé místnosti). Každý pokoj má vlastní sociální zařízení. K většině pokojů ve středisku PE náleží balkon.

Společně ve dvoulůžkových pokojích a apartmánech mohou být ubytovány manželské páry, partneři a osoby, které potřebují sociální kontakt. Spolubydlící jsou ubytováni tak, aby jim společné soužití vyhovovalo. Je žádoucí, aby dvoulůžkový pokoj nebo apartmán obývali dva klienti.

Apartmány jsou přednostně určeny pro manželské a partnerské dvojice. V případě odchodu nebo úmrtí jednoho z partnerů má Poskytovatel právo obsadit uvolněné místo jiným klientem.

Stěhování klientů je možné na žádost klienta, anebo při havarijních situacích (stavební úpravy, havárie tepla, požár apod.). Klienti jsou

při havarijních situacích přestěhováni pouze na dobu nezbytně nutnou.
Všechny pokoje jsou vybaveny signalizačním zařízením a nábytkem (polohovací lůžko, noční stolek, šatní skříň, stůl a židle). Klient si může vzít s sebou k pobytu varnou konvici, rádio, televizi, menší lednici (do 60 l), dále věci připomínající domov (drobný nábytek, hodiny, obrazy, květiny apod.).
Ve výjimečných a odůvodněných případech může vedení SeniorCentra Skuteč povolit používání také jiných spotřebičů, za jejich používání je vybírán poplatek podle platného ceníku fakultativních služeb.
Pokud by používáním spotřebičů byla ohrožována bezpečnost, zdraví nebo majetek, může Poskytovatel používání těchto spotřebičů zakázat.
Na obou budovách jsou k dispozici centrální koupelny.
Kromě pokoje může klient užívat společně s ostatními klienty jídelny, společenské místnosti, knihovnu, tělocvičnu, sociální zařízení na chodbách, společné a venkovní prostory (zahradu, pergoly, …).
Klienti jsou povinni podle svých schopností pečovat o osobní hygienu, čistotu svého prádla, obuvi apod. Klienti musí dodržovat zásady všeobecné hygieny i v celém areálu.
Není dovoleno chovat na pokojích domácí zvířata. Výjimku tvoří společné prostory, kde se souhlasem ředitele mohou být křečci, drobné ptactvo apod.

Vstup do pokoje klientů

Při vstupu do pokoje klienta personál zaklepe a počká na odezvu ke vstupu. V případě, že není odezva ze strany klienta, znovu zaklepe, a pokud opět chybí odezva, smí vstoupit do pokoje klienta i bez jeho souhlasu. Není-li klient v pokoji přítomen, vstupují do pokoje klienta zaměstnanci dva (a to pouze v nezbytně nutném případě). Pokud zdravotní stav klienta vyžaduje jeho pravidelné kontroly,

mohou zaměstnanci vstupovat do pokoje sami. Povinnost zaklepat se tím ale neruší. Klient má právo toto pravidlo odmítnout. Pokud se tak stane, je to zaznamenáno v jeho individuálním plánu.
Je nepřípustné, aby bez přítomnosti klienta do jeho pokoje kdokoliv vstupoval. Bez přítomnosti klienta může do jeho pokoje vstupovat pouze kontaktní osoba (nepřeje-li si klient jinak), a to za přítomnosti personálu. Pokud z pokoje cokoliv odnáší, je o tom pořízen zápis, který je poté uložen u šatního lístku klienta. V zápise je uveden soupis odnášených věcí, čas, podpis kontaktní osoby a svědka.
Prohlídka pokojů cizími osobami bez souhlasu klientů není možná. Výjimku tvoří pracovníci revizních a kontrolních orgánů. Cizí osoby se při prohlídce pohybují pouze v doprovodu klientů nebo pracovníků. Vstup do provozních prostor je klientům umožněn pouze se souhlasem ředitele.

Soužití klientů

Všichni klienti, pracovníci i návštěvy jsou povinni chovat se tak, aby nenarušovali vzájemné soužití a dobré vztahy.
Doba nočního klidu je stanovena od 22 do 6 hodin. V této době musí být zachováván klid, zejména ztlumen zvuk televizorů, rozhlasových a dalších přístrojů.

Osobnosti Pardubického kraje

Arnošt z Pardubic

(25. března 1297, Hostinka – 30. června 1364, Roudnice nad Labem)

Kenotaf Arnošta z Pardubic v Kladsku

byl posledním pražským biskupem (1343–1344) a posléze prvním arcibiskupem a metropolitou českým (1344–1364). Narodil se jako nejstarší ze čtyř synů Arnošta z Hostýně (dnes Hostinka) a paní Adličky.

Arnošt prožil dětství v Kladsku, kde ho otec, zdejší královský purkrabí, dal učit svobodným uměním ve farní škole johanitů při kostele sv. Jana. Následovalo učení ve významné klášterní škole benediktinů v Broumově. Dále Arnošt studoval v Praze, a protože v hlavním českém městě ještě univerzita nebyla, vypravil se adept vysokoškolského vzdělání do Itálie. Zde studoval čtrnáct let v Bologni a Padově, jeho hlavní obor ovšem nebylo bohosloví, nýbrž práva. Právě v Itálii se seznámil s budoucím císařem Karlem IV.

Po návratu do Čech (1339) přijal Arnošt kněžské svěcení. Působil v biskupské kapitule u svatého Víta na Pražském hradě, kde byl roku 1340 jmenován děkanem a tuto funkci vykonával až do roku 1343. Když 5. ledna 1343 zemřel pražský biskup Jan IV. z Dražic, stal se jeho nástupcem na přímluvu markraběte Karla IV., jehož byl důvěrníkem. Zanedlouho nato pověřil Karel Arnošta poselstvím k papeži ohledně zřízení pražského arcibiskupství. Po ročním biskupském působení současně s povýšením pražského stolce na metropolitní byl 30. dubna 1344 jmenován arcibiskupem. Podléhalo mu pak biskupství olomoucké a téhož roku založené biskupství litomyšlské.

Jako první český církevní hodnostář dostal od papeže právo korunovat české krále. Dne 2. září 1347 korunoval Karla IV. českým

králem a jeho manželku Blanku z Valois českou královnou. V době nepřítomnosti Karla IV. v letech 1354 a 1355 spravoval celou zemi. Měl velkou šanci stát se papežem. Roku 1355 zakázal tzv. ordály – boží soudy. Při těchto krutých soudech byl obžalovaný svlečen a vhozen do vody. Pokud se utopil, měl to být důkaz jeho viny. Jiný způsob byl ordál žhavým železem. Obviněný musel přejít přes žhavá železa bosou nohou či držet žhavé železo v ruce, odříkávaje přísežnou formulku. Popáleniny byly považovány za důkaz viny.
Po založení pražské univerzity roku 1348 se Arnošt z Pardubic stal jejím kancléřem, stejně tak, jako jeho nástupci předhusitské doby.
Zemřel roku 1364 v Roudnici nad Labem a byl pohřben v Kladsku ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie.
Arnošt se projevoval jako štědrý donátor výtvarného umění. K nejvýznamnějším dochovaným památkám patří monumentální deskový obraz trůnící Panny Marie s Ježíškem a s klečícím arcibiskupem Arnoštem u nohou, zvaný podle svého určení Kladská madona. Druhou významnou památkou je dřevořezba, socha stojící madony s Ježíškem a ptáčkem v jižní kapli kladského mariánského kostela, pocházející ze 60.–70. let 14. století.
Arnošt si dále objednal několik iluminovaných rukopisů, které se dochovaly jednak v Kapitulní knihovně u svatého Víta na Pražském hradě (například Graduál), a dále v Národní knihovně České republiky (například Orationale Arnesti).
Arnošt si patrně již za svého života pořídil náhrobní tumbu s tesanou figurou arcibiskupa s insigniemi, ležící s figurou lva u nohou, které se ve fragmentech dochovaly v severní boční lodi farního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kladsku. Socha zhotovená z opuky byla dovezena z Čech, pravděpodobně již hotová, stylově zřejmě patří do dílny Petra Parléře. Figurální část i mramorová tumba byly vážně poškozeny a dodnes se náhrobek dochoval v torzálním stavu.

Zdroj: (Arnošt z Pardubic. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Arno%C5%A1t_z_Pardubic)

Cvičení paměti

Asi 2 minuty si pozorně prohlížejte tuto kuchyň. Pak obrázek zakryjte a odpovězte na otázky.

- Kolik zelených lahví je v horní skříňce?
- Na které straně kuchyně je konvice?
- Kde najdeme mikrovlnnou troubu?
- Kolik světel je v kuchyni a jakou mají barvu?
- Kolik oken je v kuchyni?
- Na které straně kuchyně jsou barové stoličky?
- Kde jsou chňapky a kolik jich je?
- Jakou barvu má podlaha kuchyně?
- Na které straně kuchyně je lednice?
- Je u dřezu houbička na nádobí?
- Jakou barvu mají hrnce?
- Kolik kuchařek je na polici?

Doplňte druhé slovo (jméno) do dvojice:

Faust a …….
muž a ……..
dobro a ……...
Bob a ……...
Vojna a ……
Spejbl a ……

David a …….
Přemysl a ……..
Pat a ……..
Hanzelka a ……
Jonáš a ……..
Adam a …….

(správné řešení: Markétka, žena, zlo, Bobek, mír, Hurvínek, Golíáš, Libuše, Mat, Zikmund, velryba, Eva)

Pro každou trojici přídavných jmen se pokuste najít podstatné jméno, které lze se všemi slovy spojit.

smíšený	-	hluboký	-	listnatý
třináctá	-	svatební	-	zámecká
rodinná	-	soukromá	-	veřejná
světová	-	žabomyší	-	knoflíková
suché	-	stolní	-	šumivé
minerální	-	pitná	-	užitková
zrající	-	tvrdý	-	smažený

(správné řešení: les, komnata, oslava, vdálka, víno, voda, sýr)

Nahraďte podtržené písmeno tak, aby vzniklo jiné existující slovo:

FIRMA PARTA KLAPKA KATKA PLAK NOTA KATKA

(správné řešení např.: forma, karta, kladka, kapka, vlak, bota, matka)

(zdroj: Janaondrackova.cz: Cvičení a hříčky [online]. -: -, - [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: https://janaondrackova.cz/cviceni/cviceni-a-hricky/)

Nabídka aktivit

Kondiční cvičení na židlích
se koná každý všední den od 9 hodin na rehabilitaci (budova DD) nebo v tělocvičně (budova PE)

Domácí dílna
se schází vždy v pondělí, ve středu a v pátek ve 13 hodin na 2. patře (budova DD)

Klub šikovných rukou
se schází každý všední den ve 13 hodin na 3. patře (budova PE)

Dámský klub
se schází v úterý ve 13 hodin na 2. patře (budova DD) nebo na hlavní jídelně (budova PE)

Pánský klub
se schází v úterý v 9.30 hod. na 2. patře (budova DD) nebo na 3. patře (budova PE)

Kinokavárna
se koná vždy ve čtvrtek od 13 hodin na hlavní jídelně obou budov

Relaxační místnost
Máte-li zájem o pobyt v relaxační místnosti – obraťte se prosím na aktivizační pracovnice.

Katolická mše
se koná každou 3. sobotu v měsíci vždy od 9 hodin v knihovně budovy PE

Evangelická mše
se koná každou 2. a 4. středu v měsíci od 14.30 hod. v knihovně budovy PE

Zpravodaj vychází jako čtvrtletník SeniorCentra Skuteč.
Příspěvky můžete zasílat na email kasparova.lenka@scskutec.cz